

Mióta gondolkodsz ezen a mondaton?, simogatta meg Hanna az arcát.

Amikor megkönnyebbülve felnézett a földszintről, Hanna még mindig kint állt a lépcsőházban és integetett. Odakint az utcán nekitámaszkodott a falnak. Minden távolodott. Behunyta a szemét, próbált szabályosan lélegezni.

SAŠA STANIŠIĆ

Georg Horvath rosszkedvű

Georg Horvath nem akarja már látni Riót. Lehúzza a napellenzőt, pedig épp az imént mondták be, hogy húzzák föl a napellenzőket, állítsák függőleges helyzetbe az asztalokat és az üléstámlákat, *kérjük, győződjenek meg róla, hogy*.

Georg Horvath a fedélzeti utasítások alliteráló főnevesítésén és félszívvel való intonálásán kapja rajta a belső hangját, egyébként pedig éjjel nem másként kellene hívni a napellenzőt?

Túl sok inflight-rizling, harminc órája semmi alvás és egy távol-keleti ülés-szomszéd, aki már megint újabb bonbont tol a szájába. Mennyi bonbont bír el az a kis gyomor? Az ázsiai a repülés alatt végig bonbont evett, a csomagolópapírjaikat pedig akkurátusan négyzetté hajtogatta, hogy azután eltüntesse az ülés zsebében.

Georg Horvathról tudomást sem vett; ez neki amúgy abszolút kedvére való lett volna. Most azonban az volt az érzése, mintha az ázsiai *aktívan* akarná őt ignorálni, mintha azt üzenné: *veled* nem – inkább a bonbon.

Georg Horvath nem akarta, hogy aktívan ignorálják, beszélgetést próbált kezdeményezni, munka vagy szórakozás?, de szomszédja csak annyit mondott, „neither”, és följebb tekerte a film hangerejét.

Hogy másra terelje a gondolatait, Georg Horvath utoljára még átnézte a szerződéspapírokat, és amikor lehunyta égő szemét, hogy aludjon egy sort, éppen elhagyták a repülési magasságot, Hölgyeim és uraim, jó reggelt a pilótafülkéből,

---

Saša Stanišić (1978, Višegrad / Bosznia-Hercegovina) német szerző; 1992 óta Németországban (jelenleg Hamburgban) él. Kezdetől német nyelven publikál; eddig megjelent mindkét regényét (*Wie der Soldat das Grammophon repariert* [2006; magyarul: *Hogyan javítja a katona a gramofont*; 2008), *Vor dem Fest* (2014; Az ünnep előtt) kedvezően fogadta a kritika és a közönség egyaránt; utóbbit Alfred Döblin-díjjal és a Lipcsei Könyvvásár Díjával jutalmazták. Stanišić hangjátékok szerzője is. Jelen elbeszélése a 2016-ban kiadott *Fallensteller* (Csapdaállító) című elbeszéléskötetéből (Luchterhand Verlag) való.

majd rögtön az időjárás németül, angolul, portugálul, egyre csak ömlött a szó a pilótából, mennyit lehet egy napsütéses brazíliai napról beszélni?

Georg Horvath a félelmetes hangszórókból rovarraj módjára zümmögve kirajzó hangoktól ostromoltatván kinyitotta a szemét. Tekintetét, mint valami rovar, vonzotta magához a milliószerosan sziporkázó város fénye, és ez volt az a pillanat, amikor felötlött benne a kép: *fények tengere*.

De nem találta tengerszerűnek a fényeket. Nem ismerte föl benne a víz áramlását, sem a hullámzást vagy a szélcsendet. Egy fényből való tengernek is lenne mélysége, és nem pontokból állna, hanem egybefüggő fényes felület lenne, ahogyan a szomszéd ülésen az ázsiai egy ázsiai egybefüggő felülete, vagy ahogyan a napellenző egy folytonos napellenző.

Georg Horvath úgy döntött, találóbb képet keres. Rióra és egyáltalán a *nagyvárosok-a-magasból-éjszakára*.

Fényszőnyeg? Az utcákat legalábbis el lehetett képzelni minta gyanánt. A peremkerületeket rojtokként, ahol ritkulnak a fényforrások.

Ritkulnak.

Na, de a dombok. A szőnyegek nem dimbes-dombosak.

Urbánus szentjánosbogár-invázió. Jesszusom, Horvath!

A metropoliszok kivilágított himlőkiütéseinél már ott tartott, hogy rendel egy újabb inflight-rizlinget, de leszálláskor nincs már inflight-rizling, még a *business classon* sem.

Az igazi tenger brutálfeketén különül el a fények tengerétől. Azt kellene írnia Reginának: „Rió kivilágított hullámai nekicsapódnak az óceán brutálfekete szikláinak.” Összezavarja vele Reginát, ha költői.

Georg Horvath nem ideges típus. Csak túl soká sodródik már a fények tengerében, és szívesebben lenne komótos, nyugodt úszó. Az ázsiai ideges. Ez megmagyarázná a töméntelen bonbont. Az utastárs ezeken kívül se nem evett, se nem ivott, megnézett viszont több filmet a világúrról vagy egy irdatlan hosszú világúrfilmet. Most csettintget a nyelvével, és a kartámaszra mered, és ott vannak: Georg Horvath hüvelyk- és gyűrűsujja hevesen dobol a műbőrön, az ázsiai pedig lézersugarakat lövell a szeméből, hogy a sci-fi fogalomkörében maradjunk.

Nem Rió; a nyelv hangolta le Georg Horvathot, egy konvenció miatt ment el a kedve Brazíliától, még mielőtt betette volna a lábát Brazíliába. Rossz németességgel van mondva az *einen Fuß setzen auf*³? Anglicizmus a németben, hogy hívják az ilyen német kifejezéseket? Georg Horvath sokat beszél angolul, ez a foglalkozásával jár.

Jogászként is precíznek kell lennie és félreérthetetlenül kell megfogalmaznia a szövegeit, hacsak nem akar szándékosan csapdát állítani a másik félnek. Minden egyes szó mérlegelendő, hiszen bármelyik jogvita tárgyát képezheti. Ettől a nyelvjárástól idegenek a képek, és azok a szabályok és törvények, amelyekhez fogalmazás közben tartania kell magát, nem engedik meg a kétértelműséget és a fecsegést. Talán még ez az egyetlen olyan momentum, amit élvez a foglalkozásában: hogy nincs módja kísérletezni. Am lehet, hogy ez olyasvalami is, amit nem szívelhet a foglalkozásában.

---

³ beteszi a lábát valahová [A ford.]

Évekkel ezelőtt Georg Horvath szerelmi bánattól kínozva álnéven kiadott egy verseskötetet, amelyben mindegyik vers a szerencsétlen kapcsolat egy-egy napjának állított emléket, és a lektornő, egy nagyon idős hölgy, aki egyetlen személyes találkozásukra saját teafiltert hozott, következetesen Horvath „háborús lírájára”-ról beszélt, Georg Horvath pedig nem javította ki őt, a) tetszett neki, hogy valaki ilyen végletesen mást olvas ki a verseiből, mint amiről szólnak; tudniillik a versek még csak dühösek sem voltak, b) ha valaki ilyen ösöreg, és vannak még örömei az életben, azt nem fogod kijavítani; ráhagysz bármilyen boldogító tévedést. A verseskönyv mindenesetre a *Bedingungslose Kapitulation der Wehrmacht* (A Wehrmacht feltétel nélküli kapitulációja) címet kapta a lektornő ötlete nyomán, és Georg Horvath azt mondta, hogy ez szerinte nagyon-nagyon jó cím.

Most idekívánja a lektorhölgyet a repülőbe, a szomszéd ülésre, az ázsiai helyett. Neki biztosan lenne valami jó megoldása a *Rió éjszaka*, a *magasból*-ra, talán valami *nyugati front*-os ötlet, valami a *világító lőszer*-rel vagy a *tűzfal*-lal.

Mint a '44-es Ardennek-offenzíva első éjjele.

Georg Horvath elfelejtette a lektornő nevét.

Miközben a repülőgép ezer méterrel a tenger fölött a fények tengere felé repül, Georg Horvath arra kényszeríti magát, hogy a foglalkozására gondoljon, a délutáni találkozóra Paratyban, négyórányra a fények tengerétől. Még egyszer ellenőrizhetné az üzemátvitel alap-paramétereit, a néhány, még fönálló jogi tisztázatlanságot; csip-csup részletek. A mindenkori sörfözde gyakran állt elő *last minute*-kívánságokkal; megpróbálhatná megtippelni, hogyan nézhetnek ki ezek a *Cervejaria Vogelbräu* esetében, hogy kapásból legyen rájuk válasza. Többnyire a terméknév védelmére vagy a dolgozók továbbfoglalkoztatására vonatkoztak ezek a kívánságok.

Tulajdonképpen ez most egyáltalán nem is Georg Horvath asztala. *Legal counsel*ként⁴ utazott ugyan Paratyba, de a brazil kollégák voltak az ügyvezetők. A *contract manager*⁵ egy bizonyos Arnaldo Ávila volt, aki az olyan e-mailekre, amelyek nem tartalmaztak kifejezett kérdést, nem reagált. Ezt Georg Horvath rokonszenvesnek és enerválónak találta. Közvetlenül Ávila alárendeltjének kellett tekintenie magát. Már nem is tudta, milyen az; egyébként mindig neki rendeltek alá másokat. A legmegerőltetőbb munka a szünetekben várt rá: small-talk idegenekkel.

Ügyvezető? Enerváló?

Küldhette volna Powalát. Sőt talán őt *kellett* volna küldenie. A fiú kellőképp becsvágyó, és rajong Dél-Amerikáért. Nagyszerűen venné ki magát Ávila mögött állva, remekül mutatna a keskeny nyakkendőivel.

A *Cervejaria Vogelbräu* megvásárlása, a maga évi húszezer hektoliterével, aprócska projekt volt. Vogelnek hívták a tulajdonost, Hartmut Vogelnek. A 90-es években a Boden-tó mellől vándorolt ki Brazíliába. Tiltakozásul valami ellen, Georg Horvath legalábbis ezt remélte.

A *Vogelbräu* egy minden bizonnyal nagyon jó *Indian Pale-Ale*-t főzött – ez volt a *Vogelbräu Landbier* –, amelyből, leszámítva Paraty három helyi sörfőzdéjének törzspartnereit, egészen Rióig tisztas menynyiségeket csapoltak. Mostanában divatos sörnek számított, inkluzíve német tisztasági törvény.

⁴ jogi képviselőként

⁵ szerződés-szervező

Vogel már a második e-mailjében följánlotta Georg Horvathnak, hogy szólítsa őt Hartmutnak. A szerződés pontjait hamar elfogadta. Bizonyára anyagi problémák, Georg Horvath nem firtatta a hátteret; azután sem, hogy Hartmut elkezdte szmájlikkal támogatni a mondatait, és időnként vicces YouTube-videókhoz küldött linkeket. Az *InBev*-t nem érdeklik a sörfőzdeeladások okai, ha a könyvelés rendben van.

Georg Horvath rákeresett a névre a Google-on. Mintha az összes Hartmut Vogel pszichoterapeuta vagy fogorvos lett volna; a brazíliai Vogelről nem sikerült többet megtudnia. Olyan valakinek képzelte el Vogelt, aki sok mindent megélt, és már miközben megélt a dolgokat, elhatározta, hogy később elmeséli az épp most megéltet. Szóval olyanvalaki, aki tucatszám képes magából ontani az anekdotákat, s akit ezért bármely asztalnál szívesen látnak. Az utóbbi években azonban kevés izgalmas történettel bővült a repertoárja, lekötötte őt a sörfőzdéje, a családja, az ízületei; kezdte ismételni magát.

Georg Horvath képzeletében Vogel bajszos volt, napbarnított, és komoly arccal füvescigizett felnőtt, napbarnított gyerekeivel és azok napbarnított kalandjaival egy óceánra néző teraszon. Egy férfi, akinek ízlik a saját söre. Egy férfi, aki nem fél a szúnyogoktól – vagy van valami tuti szere ellenük, amelyet titkon a fülcimpája mögé pacsmagol.

A tenger, a fények tengere.

Georg Horvath a saját leheletét szimatolja. Georg Horvath lehelete inflightrizling-szagú. Az első pohárral az inflight-póker után itta. Más álmatlanokkal játszott; dacos blöffök után maflán és gyorsan kiszállt. A légiutaskísérő megkérdezte, ízlik-e neki a rizling, és arra Georg Horvath képtelen, hogy ingyen ételt és italt kritizáljon, úgyhogy meggyőződéssel bizonygatta, hogy a rizling egészen kitűnő, megdöbbenően itatja magát. Ezt kissé túlzott lelkesedéssel bizonygatja, nyomatékosítva még a „megdöbbenően”-nel is; ezek után az ember nem szüntetheti be csak úgy egyszerűen az inflightrizling-ivást.

„Ön nem kér inflight-rizlinget?”

A japán a kinti ürbe meredt.

Georg Horvath ily módon egyedül ivott tovább, s közben az a kellemes és egyben kellemetlen érzése volt, hogy szívességet tesz vele a légiutas-kísérőnek. És ha valaki szívességet tesz az inflightrizling-ivással, akkor aztán végképp folytatnia kell, teljesen mindegy, hogyan alakul neki személy szerint másfél üveg után a testérzete és a nyelvézéke.

Egy biztos: ha hat órán keresztül inflight-rizlinget iszol, nem csodálkozatsz, ha úgy szaglik a leheleted, mint Baden-Württemberg.

Vagy ez elzászi rizling volt?

„Alsace”, francizál maga elé Georg Horvath, vonzalmat érezve az idegen tájegység iránt, de mi kifogása is lehetne bárkinek Elzász ellen? *Francizálni*. Georg Horvathnak libabőrös lesz a felkarja a francizálástól.

Rió, Brazília legfényesebb libabőre.

Hartmut Vogel az egyik személyesre sikeredett e-mailjében azt írta, bármi következzék is, ő ugyan soha el nem cserélné a dzsungelbeli életet semmi másra.

Georg Horvath bárhol el tudná képzelni Georg Horvath életét. A dzsungelben is. Fő, hogy – *Nos, mi a fő?* Amikor az egyetem után Heidelbergből

Brémába költözött, ez volt a fő: jól indítani a karrierjét, sokat dolgozni és keresni. Bréma bármelyik közepesen nagy, középviszataszító német város lehetett volna.

A fő: kedvére való feladatok, a fő (pár évvel később): izgalmas projektek, és nyaranta a középnagy középviszataszítószágból valami olyan helyre menekülni, ahol legalább öt napernyő jut minden helybéltre.

1988 és 1996 között a fő: sok időt tölteni Reginával. Tovább fölfelé a karrierlét-rán, hétvégére mindenestre nem vinni haza munkát, semmi túlórázás.

2000-től vezető pozíció; olyan ajtóval járt, amelyet magára csukhatott. Hogy ez az ajtó épp Brémában volt, az Horvathnak mindegy volt. Az volt a fő: az irodában is lehetett egyedül lenni, ábrándozni, anélkül, hogy bárki is csettintett volna az ujjával. Könyvet olvasni kedd délelőtt. A fő az volt, hogy nem zavart senkit és mások sem zavarták őt.

De: mindig kopogott valaki és akart tőle valamit.

Így hát Georg Horvath 2001-ben bérelt egy kerti lakot a „pusztán”, a Lüneburger Heidén. Ilyképpen ez lett a fő: kimenni oda. Bámulni a szélben hajladozó hosszúszerű füvet, és a szélben hajladozó hosszúszerű fű nem bámult vissza, hanem azt tette, amit a hosszúszerű fű tesz a szélben, a napsütésben.

Föltéve, hogy Regina Brémában maradt. Reginával ugyanis a gereblye is megjelent a kerti házban, és fontos kérdéssé nőtte ki magát a gaz. Reginával Birgit és Ursula is ott álltak a mezőn, és a telek túl kicsi volt ahhoz, hogy el lehessen menekülni a cseverészsük elől. Georg Horvath számára az otthon összeegyeztethetetlen volt azzal, hogy mindent megértsen, amiről a ritkán találkozó barátnők társalognak.

Egyszer Birgit bejelentés nélkül jött; meg akarta lepni Reginát. Aki azonban műszakot cserélt és otthon maradt. Így aztán Georg Horvath két óra hosszat ült a kerti ház előtt bogyósgyümölcsöket eszegetve és a bogyókról társalognak, mert hát mi egyébről csevegethetnél valakivel, aki azért cseveg veled, mert jobban van a feleségeddel, és aki történetesen biológus, aki észbontóan jól kiismeri magát bogyó-ügyben? A négy óra hatnak tűnt, majd amikor a nyolcórásnak érzett társalgás után a bogyószakértő biológusnő indulni készült, azt mondta, szép volt ez így Georggal is, azazhogy egyedül...

Most pedig az volt, hogy Georg Horvath Brazília repült, nem valamilyen feladat vagy izgalmas projekt kapcsán, avagy mintha Brazília különösebben érdekelt volna, hanem mert jószerével az égvilágon semmi dolga nem volt. Tehát most az volt a fő, hogy életének három napján jobbára fölösleges lehessen egy meleg és várhatóan imponáló helyen.

Otthon is fölösleges lett volna, de ott ki lett volna téve a pressziónak, hogy tegye hasznossá magát. Mert Regina számára az otthon olyan hely volt, amelyet folytonosan optimalizálni kellett, tisztítani, takarítani, javítgatni. Csak az otthonon végzett szüntelen munka révén maradt otthon az otthon.

Georg Horvath ezt rendben lévőnek találta, segíteni akart és hibát hibára halmozott: éretlen avokádót hozott, úgy hajtogatta össze az ágytakarót, hogy Reginának újra össze kellett hajtogatnia, elrakta a dolgokat, amelyek útban voltak, és amelyekről kiderült, hogy Regina szándékosan hagyta ott őket, a lila váza például állandóan ott állt a felső szintre vezető lépcsőn, de ott is kellett állnia, bármit is gondolt erről

Georg Horvath. Georg Horvath alapvetően megkérdőjelezhetőnek, sőt balesetveszélyesnek tartotta a vázákat a lépcsőn. Föllázdta a váza ellen, noha ő ajándékozta Reginának. Miután Regina kiválasztotta magának.

Georg Horvath behunyja a szemét. Akárhogyan is, egy kis időre legalább kiverte a fejéből a *fények tengerét*. Bár nem éppen valami kellemes dologgal. Megint az ágytakaróra kell gondolnia, amelyet még akkor is rosszul hajtogat össze, ha azt gondolja, pontosan úgy hajtotta össze, ahogy Regina.

Georg Horvath kinyitja a szemét. Szívesen fölpofozná magát teátrálisan, és ráförmedne saját magára: „Koncentrálj!”, de mit szólna ehhez az ázsiai ülés-szomszéd?

Négyzetesre hajtogatja a Lufthansa-takarót, s azt kérdi magában, hogy most vajon Regina hajtogatásra vonatkozó elképzeléseinek vagy az ázsiai hajtogatási elképzeléseknek megfelelően történt-e a hajtogatás.

És most mit tegyen a takaróval? Amely most teljesen értelmetlennek tűnik a szemében. Vékony. És olyan szálkásforma. Nem emlékszik rá, hogy használta volna. Georg Horvath természetes férfi, Georg Horvath nem fázik. Georg Horvath szereti a *szálkásat*.

Hajtogatási elképzelések. Hajtogatásfilozófia. Hajtogatásfenntartások.

Megsimogatja a takaró szőröcskéit az ujjbegyével. Szőröcskék ezek? Nem inkább rostok? Összegyűrhetné a takarót és becsúszthatná a kartámasz alá, de nem akarja tönkretenni a gondosan hajtogatott négyzetet.

Mondja az ember azt, hogy *összegyűrni*, takaró-összefüggésben?

Mondja az ember azt, hogy *tönkretenni*, négyzetösszefüggésben?

Letehetné a földre, de ezt snassznak érzi.

Az ázsiai megint idenez. A Lufthansa-takaróján ül. Úgy néz át ide, Georg Horvathra, mintha azt akarná mondani: Én bezzeg a Lufthansa-takarómon ülök! Georg Horvath fantasztikusnak találja az ötletet, ám természetesen nem utánozhatja. Az ázsiai most ráadásul még a toalettre is elmegy, fellázdva az övek becsatolására figyelmeztető jelzés ellen.

Georg Horvath pedig kinyitja a felső csomagtartót; az egyik bőrönd az övé, a másik az ázsiaié kell hogy legyen; Horvath körülnéz, senki nem figyel rá, kinyitja az idegen bőröndöt, belegyömöszöli a takarót, bezárja a koffert és visszaül. Úgy dobog a szíve, mintha folyamatosan lebocsátának-visszahúznák a futóművet. Georg Horvath most elégedettebb ember, mint az imént volt.

Érintés a vállán – összerezzen. Az érintésnek be van pirosodva a szeme, néhány hajtincs kivonult a frizurából; a légiutas-kísérő az, Georg Horvath legyen szíves a leszálláshoz fölhúzni a napellenzőt.

„Ilyenkor nem holdellenzőnek kell hívni?“, kérdi Georg Horvath jókedvűen.

Az érintés válasza: „Nem.”

Georg Horvath fölhúzza a napellenzőt, és elnézést kér a már távolodó érintéstől, aki vagy nem hallja, vagy ignorálja őt. Horvath kipillant az ablakon és látja a fényeket. Georg Horvath pár pillanatig élvezzi a nagyváros fényeit.

De miért kellett az érintésnek explicite megemlítenie a leszállást, ami kétségkívül épp most zajlott; mire volt jó ez?

Ismét itt van az ázsiai. Vége a fedélzeti szórakoztató programnak, mégis buzgón nyomkodja a gombokat.

Georg Horvath fölhúzza a cipőjét, belenyög a cipőfűzőbe; több sport, kevesebb szénhidrát, a Business Class-on senki sem kövér, a Business Class-on mindenki Business Class.

Ipanema, gondolja Georg Horvath, Copacabana. Jézus a dombon. Szamba. Több dolog nem jut eszébe Rióról, de mit tudna egy riói Brémáról?

A tenger, a fények tengere.

Pár éve, amikor Sanghajba repült, Georg Horvath megkérdezte a légiutas-kísérőt, miért kell leszállás előtt felhúzni a napellenzőket. A fiatal teremtés azzal keltette föl Horvath figyelmét, hogy több alkalommal hosszabb időre eltűnt a mosdóban, azután hamarosan levette a mellényét és a kalapocskáját.

„Talán”, válaszolta a stewardess, „azért, hogy lehessen látni, ha ég a szárny.” És közönyösen megvonta hozzá a vállát.

Nyíltsága készületlenül érte Georg Horvathot. „Én annyira elől ülök, hogy innen egyáltalán nem látni a szárnyat”, mondta, és ez hajszálpontosan így volt, tehát lehetséges, hogy éppen ég is a szárny, anélkül, hogy láthatná. Az ijedségre rendelt egy pálinkát.

Ilyen kevéssel leszállás előtt nincs már italfelszolgálat, mondta az utaskísérő, távozott, majd két pálinkával jött vissza. Koccintottak.

De jót tett ez! Rés a professzionalitáson. Georg Horvath azóta újra meg újra elképzeli, hogy ő maga esik ki a szerepéből. Kelletlenül bánik az üzleti partnerekkel, nem jelenik meg a megbeszéléseken, elhanyagolja otthon a kötelességeit. Ehhez képest az egyetlen, amit eddig megtett, az volt, hogy török nyelvre állította át Powala szolgálati telefonját. Senki nem jött rá, hogy a főnök volt az.

Most a *fények tengerében* úszik a leszállópálya. Tengeri szörny. Georg Horvath most egy óriáskígyót képzel el, és az orrgyökét masszírozza, mert *egy óriáskígyót* képzel el a *fények tengerében*.

Regina mindenben profi. Georg Horvath úgy sejt, ugyanolyan szenvedélyes odaadással nyitja föl, reparálja meg és zárja vissza a betegeit, ahogyan a padlizsánokat vágja föl, főzi be és tölti üvegekbe. A szexnél néhány éve csak két pozíciót engedélyez. Ebben az a professzionális, hogy ezek és csakis ezek azok, amelyeknél el tud jutni a csúcsra. Ha Georg Horvath elég kitarító. Csinálnia szinte nem is kell semmit, sőt jobb is, ha nyugodtan fekszik, hogy Regina jobban tudjon koncentrálni.

„Nem akarom, hogy úgy keféljünk, mint az állatok”, közölte egyszer, amikor ő optimistán másik változatot javasolt.

Vajon milyen állatfajra gondolt? Majdnem megkérdezte tőle, végtére is nem mindegy, hogy vízilórról vagy éti csigáról van-e szó.

De aztán nem firtatta; rég megértette, hogy Reginának a szexben egyedül az a fontos, hogy saját magáért tegyen valamit.

Bár tudna ő, Georg Horvath, olyan gondtalanul berendezkedni beszédkor a nyelvben, ahogyan Regina szex közben a szexben. A saját nyelvében, nem úgy általában a nyelvben. Pontosabban: a gondolatok artikulálásában, a fogalmazásban, a véleménykialakításban. Pontosabban: abban, ami kifejezésre juttatandó. Pontosabban: bárcsak mindig pontos tudna lenni. A hiábavaló vágy, hogy mindig a megfelelő tudjuk mondani.

De arra talán hamarosan ráunna.

Aszfaltot érnek a kerekek, a repülőgép megállásig gurul.

Georg Horvath egyszer – nyaralás a Boden-tó mellett, 1992; 1991? 1992! – megkérdezte Reginát, mi neki a legfontosabb őbenne, Georg Horvathban. Habozás és köntörfalazás nélkül jött a válasz, mintha az asszony előre tudta volna, hogy ezt fogja kérdezni: „A komplikátlanlanságod, az ellentmondás-nélküliséged és a lojalitásod.”

Georg Horvath biztosra veszi, hogy Regina ma sem a „komplikátlanlanság”, sem az „ellentmondásnélküliség” szóval nem jellemezné. Milyen fogalmak illenének rá ma?

A gép rácsatlakozik a reptéri épület utaskapujára.

Az ázsiai föl pattan, és kinyitja a felső csomagtartót. Kezében a fejhallgatója, amelyet azonban csak az első rekeszbe tesz bele.

Georg Horvath minden egyenruhaviselőtől *thank you*-val búcsúzik. Már az épület belsejébe vezető utasfolyosón megelőzi az ázsiait, és elsőként halad át a vámon. Az érkezési oldalon nevekkel ellátott, fáradt táblákat tartó férfiak legyeznek magukra az áporodott csarnoklevegőt. Georg Horvath feléjük is *thank you*-t suttog. És mosolyog, Georg Horvath mosolyog.

TATÁR SÁNDOR fordítása